

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP. HỒ CHÍ MINH

NGUYỄN NGỌC HIỀN

**DANH TIẾNG DOANH NGHIỆP TRONG MỐI QUAN HỆ VỚI
HÌNH ẢNH NƯỚC XUẤT XỨ, NIỀM TIN, TRÁCH NHIỆM XÃ
HỘI DOANH NGHIỆP VÀ Ý ĐỊNH MUA LẠI: NGHIÊN CỨU
TRƯỜNG HỢP KHÁCH HÀNG NGÀNH Ô TÔ VIỆT NAM**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Tp. Hồ Chí Minh - Năm 2018

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP. HỒ CHÍ MINH

NGUYỄN NGỌC HIỀN

**DANH TIẾNG DOANH NGHIỆP TRONG MỐI QUAN HỆ VỚI
HÌNH ẢNH NƯỚC XUẤT XỨ, NIỀM TIN, TRÁCH NHIỆM XÃ
HỘI DOANH NGHIỆP VÀ Ý ĐỊNH MUA LẠI: NGHIÊN CỨU
TRƯỜNG HỢP KHÁCH HÀNG NGÀNH Ô TÔ VIỆT NAM**

Chuyên ngành : Quản trị kinh doanh

Mã số : 9340101

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

- 1. PGS.TS PHẠM XUÂN LAN**
- 2. PGS.TS TRẦN HÀ MINH QUÂN**

Tp. Hồ Chí Minh - Năm 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình do chính tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn của người hướng dẫn khoa học. Tất cả những nội dung kế thừa, tham khảo từ những tài liệu khác được trích dẫn đầy đủ, chính xác và ghi nguồn cụ thể trong mục tài liệu tham khảo.

Nghiên cứu sinh

Nguyễn Ngọc Hiền

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới PGS.TS Phạm Xuân Lan. Thầy đã tận tình hướng dẫn và hỗ trợ tôi trong suốt quá trình hoàn thành luận án. Luận án này sẽ không được hoàn thành nếu không có thầy. Tôi cũng chân thành cảm ơn PGS.TS Trần Hà Minh Quân đã hướng dẫn và tạo điều kiện để tôi hoàn thành luận án của mình.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo và các anh chị nhân viên tại khoa Quản trị, Viện Đào tạo sau đại học của trường Đại học Kinh tế Tp. Hồ Chí Minh đã tạo điều kiện để tôi học tập, nghiên cứu trong suốt thời gian vừa qua.

Tôi cũng xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu Trường Đại học Công nghiệp Tp. Hồ Chí Minh đã tạo điều kiện về thời gian và kinh phí để tôi có thể thực hiện được giấc mơ tiến sĩ của mình. Tôi xin cảm ơn bạn bè, đồng nghiệp đã giúp đỡ và chia sẻ những khó khăn trong quá trình nghiên cứu. Tôi cũng xin cảm ơn những khách hàng sở hữu xe ô tô đã trả lời bảng khảo sát của tôi trong quá trình thu thập số liệu.

Cuối cùng, Tôi cũng muốn gửi lời cảm ơn đến gia đình, đã luôn ủng hộ, tạo điều kiện và chia sẻ những khó khăn để tôi có thể hoàn thành luận án.

Xin trân trọng cảm ơn!

MỤC LỤC

Trang phụ bìa	
Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục bảng	xii
Danh mục hình	x
Danh mục giải thích thuật ngữ	xi
Tóm tắt	xii
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU.....	1
1.1. Sự cần thiết của đề tài nghiên cứu.....	1
1.1.1. Những vấn đề đặt ra từ thực tiễn.....	1
1.1.2. Tình hình nghiên cứu trong và ngoài nước	2
1.1.2.1. Tình hình nghiên cứu ngoài nước	2
1.1.2.2. Tình hình nghiên cứu tại Việt Nam.....	10
1.2. Vấn đề nghiên cứu và mục tiêu nghiên cứu.....	13
1.3. Đối tượng nghiên cứu và phạm vi nghiên cứu.....	17
1.3.1. Đối tượng nghiên cứu.....	17
1.3.2. Phạm vi nghiên cứu.....	18
1.4. Phương pháp nghiên cứu.....	19
1.4.1. Phương pháp nghiên cứu định tính	19
1.4.2. Phương pháp nghiên cứu định lượng	19
1.5. Tính mới và những đóng góp.....	20
1.5.1. Đóng góp về mặt lý thuyết.....	20
1.5.2. Đóng góp về mặt thực tiễn	21
1.6. Cấu trúc của luận án.....	21
CHƯƠNG 2: CƠ SỞ LÝ THUYẾT VÀ MÔ HÌNH NGHIÊN CỨU.....	23
2.1. Giới thiệu.....	23
2.2. Danh tiếng doanh nghiệp (Corporate Reputation)	23

2.2.1. Sự khác biệt giữa danh tiếng, thương hiệu, bản sắc và hình ảnh doanh nghiệp	23
2.2.2. Khái niệm danh tiếng doanh nghiệp	26
2.2.3. Tầm quan trọng của danh tiếng doanh nghiệp	29
2.2.4. Lý thuyết nền.....	30
2.2.4.1. Lý thuyết tín hiệu	31
2.2.4.2. Lý thuyết hành động hợp lý	33
2.2.5. Đo lường danh tiếng doanh nghiệp	34
2.2.5.1. Các cuộc điều tra xếp hạng thương mại.....	34
2.2.5.2. Thảo luận các thang đo lường trong nghiên cứu.....	36
2.3. Tiền tố và kết quả của danh tiếng doanh nghiệp.....	43
2.3.1. Hình ảnh nước xuất xứ	50
2.3.1.1. Khái niệm	50
2.3.1.2. Bối cảnh và sự nổi lên của cấu trúc nước xuất xứ	52
2.3.2. Trách nhiệm xã hội doanh nghiệp.....	56
2.3.2.1. Khái niệm trách nhiệm xã hội doanh nghiệp	56
2.3.2.2. Các thành phần trách nhiệm xã hội doanh nghiệp	59
2.3.2.3. Nhận thức của khách hàng về trách nhiệm xã hội doanh nghiệp (Perceived Corporate Social Responsibility: Nhận thức CSR).....	65
2.3.3. Niềm tin của khách hàng.....	67
2.3.4. Ý định mua lại.....	69
2.4. Giả thuyết và mô hình nghiên cứu	70
2.4.1. Giả thuyết nghiên cứu	70
2.4.1.1. Mối quan hệ giữa hình ảnh nước xuất xứ và danh tiếng doanh nghiệp	70
2.4.1.2. Mối quan hệ giữa danh tiếng doanh nghiệp và nhận thức trách nhiệm xã hội doanh nghiệp	74
2.4.1.3. Mối quan hệ giữa danh tiếng doanh nghiệp và niềm tin của khách hàng	75
2.4.1.4. Mối quan hệ giữa niềm tin và nhận thức trách nhiệm xã hội doanh nghiệp của khách hàng	77

2.4.1.5. Mối quan hệ giữa hình ảnh nước xuất xứ và ý định mua lại của khách hàng	78
2.4.1.6. Mối quan hệ giữa nhận thức trách nhiệm xã hội doanh nghiệp và ý định mua lại của khách hàng	79
2.4.1.7. Mối quan hệ giữa danh tiếng doanh nghiệp và ý định mua lại của khách hàng	82
2.4.1.8. Mối quan hệ giữa niềm tin và ý định mua lại của khách hàng	83
2.4.2. Mô hình lý thuyết và tổng hợp các giả thuyết.....	83
2.5. Tóm tắt chương 2	85
CHƯƠNG 3: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	86
3.1. Giới thiệu.....	86
3.2. Lựa chọn phương pháp nghiên cứu.....	86
3.2.1. Chiến lược nghiên cứu	86
3.2.2. Quy trình nghiên cứu	88
3.3. Nghiên cứu định tính xây dựng thang đo.....	91
3.3.1. Danh tiếng doanh nghiệp	92
3.3.2. Hình ảnh nước xuất xứ.....	94
3.3.3. Nhận thức trách nhiệm xã hội doanh nghiệp của khách hàng	95
3.3.4. Niềm tin của khách hàng.....	97
3.3.5. Ý định mua lại.....	98
3.4. Nghiên cứu sơ bộ đánh giá thang đo.....	98
3.4.1. Thiết kế khảo sát	98
3.4.2. Điều tra sơ bộ đánh giá thang đo	99
3.4.2.1. Mô tả chương trình điều tra.....	99
3.4.2.2. Kết quả thống kê mô tả	99
3.4.2.3. Đánh giá độ tin cậy của thang đo	101
3.4.2.4. Đánh giá giá trị của thang đo – phân tích nhân tố khám phá (EFA).....	107
3.4.2.5. Kết luận về kết quả nghiên cứu sơ bộ	111
3.5. Thiết kế chương trình nghiên cứu chính thức	113

3.5.1. Thiết kế mẫu nghiên cứu.....	113
3.5.1.1. Phương pháp chọn mẫu.....	113
3.5.1.2. Cấu trúc mẫu và quá trình thu thập dữ liệu.....	113
3.5.2. Đánh giá mô hình.....	116
3.5.2.1. Phân tích nhân tố khẳng định (CFA – Confirmatory Factor Analysis)	116
3.5.2.2. Mô hình cấu trúc tuyến tính (SEM – Structural Equation Modeling)	118
3.6. Tóm tắt chương 3	119
CHƯƠNG 4: PHÂN TÍCH KẾT QUẢ VÀ KIỂM ĐỊNH MÔ HÌNH NGHIÊN CỨU	121
4.1. Giới thiệu.....	121
4.2. Phân tích mẫu nghiên cứu chính thức	121
4.2.1. Mô tả mẫu thống kê.....	121
4.2.2. Phân tích giá trị ngoại lai	123
4.2.3. Kiểm định phân phối chuẩn của dữ liệu.....	123
4.3. Phân tích nhân tố khẳng định	125
4.3.1. Kết quả CFA thang đo nhận thức trách nhiệm xã hội doanh nghiệp	125
4.3.2. Kết quả CFA thang đo hình ảnh nước xuất xứ thương hiệu và hình ảnh nước sản xuất.....	128
4.3.3. Kết quả CFA thang đo danh tiếng doanh nghiệp	131
4.3.4. Kết quả CFA thang đo niềm tin và ý định mua lại của khách hàng	133
4.3.5. Kết quả CFA mô hình tới hạn	136
4.3.6. Kết luận kết quả phân tích nhân tố khẳng định mô hình đo lường	139
4.4. Kiểm định mô hình lý thuyết bằng mô hình hóa cấu trúc tuyến tính.....	140
4.4.1. Kiểm định mô hình lý thuyết	140
4.4.2. Kiểm định giả thuyết của mô hình	140
4.4.3. Kiểm định ước lượng mô hình lý thuyết bằng Bootstrap	144
4.4.4. Kết quả kiểm định các giả thuyết.....	146
4.5. Tóm tắt chương 4	147

CHƯƠNG 5: KẾT LUẬN VÀ HÀM Ý CỦA NGHIÊN CỨU	148
5.1. Giới thiệu.....	148
5.2. Kết quả chính của nghiên cứu	148
5.3. Hàm ý của nghiên cứu và các đề xuất cho người lãnh đạo	153
5.4. Những đóng góp chính của kết quả nghiên cứu.....	157
5.5. Hạn chế và hướng nghiên cứu tiếp theo.....	160
KẾT LUẬN	162
DANH MỤC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN	163
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	164
PHỤ LỤC.....	[1]

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1. Khái niệm về danh tiếng doanh nghiệp.....	28
Bảng 2.2. Các thành phần trong thang đo chỉ số danh tiếng	38
Bảng 2.3. Thang đo đặc tính doanh nghiệp	41
Bảng 2.4. Tổng hợp các nghiên cứu về đo lường danh tiếng doanh nghiệp	42
Bảng 2.5. Tổng hợp nghiên cứu về tiền tố và kết quả của danh tiếng doanh nghiệp	47
Bảng 2.6. Giải thích trách nhiệm xã hội doanh nghiệp (CSR).....	59
Bảng 2.7. Các quan điểm nghiên cứu trách nhiệm xã hội doanh nghiệp	61
Bảng 2.8. Tổng hợp các giả thuyết	85
Bảng 3.1. Thang đo lường danh tiếng doanh nghiệp.....	93
Bảng 3.2. Thang đo lường hình ảnh nước xuất xứ thương hiệu.....	94
Bảng 3.3. Thang đo lường hình ảnh nước sản xuất.....	94
Bảng 3.4. Thang đo lường nhận thức trách nhiệm xã hội doanh nghiệp.....	96
Bảng 3.5. Thang đo lường niềm tin của khách hàng	97
Bảng 3.6. Thang đo lường ý định mua lại của khách hàng	98
Bảng 3.7. Cơ cấu mẫu trong nghiên cứu sơ bộ.....	100
Bảng 3.8. Độ tin cậy thang đo danh tiếng doanh nghiệp.....	101
Bảng 3.9. Đánh giá độ tin cậy thang đo hình ảnh nước xuất xứ thương hiệu	102
Bảng 3.10. Đánh giá độ tin cậy thang đo hình ảnh nước sản xuất	103
Bảng 3.11. Đánh giá độ tin cậy thang đo trách nhiệm thương mại	103
Bảng 3.12. Đánh giá độ tin cậy thang đo trách nhiệm đạo đức.....	104
Bảng 3.13. Đánh giá độ tin cậy thang đo trách nhiệm xã hội.....	105
Bảng 3.14. Đánh giá độ tin cậy thang đo niềm tin của khách hàng	106
Bảng 3.15. Đánh giá độ tin cậy thang đo ý định mua lại của khách hàng	106
Bảng 3.16. Trọng số nhân tố của thang đo nhận thức CSR.....	108
Bảng 3.17. Trọng số nhân tố của thang đo đơn hướng.....	110
Bảng 4.1. Cơ cấu mẫu trong nghiên cứu chính thức	122
Bảng 4.2. Hệ số skewness và kurtosis của các biến	124